

Nr 6 maj 2012
Finlands

Synskadade

4 Friidrottstävlingar
på Vöra sportplan

10 Dramatik
i boccian

16 Finlands enda
hinderfria simstrand

Innehåll Nr 6/12

- 3** Ledaren: FS ska väcka känslor
- 4** FSS friidrottstävlingar 2012
- 8** En mästarinna som ledsagare
- 9** Lyckat veckoslut för värddistriktet
- 10** Dramatik i bocciaturneringen
- 12** 1700-talsmiddag avslutade förbundstävlingarna
- 16** Simma hinderfritt i sommar
- 20** Aktuellt
- 23** Annonser: Grundkurs för synskadade
- 24** Aktuellt i distrikten
- 27** Annonser: FSS Ungdomsveckoslut
- 28** FSS sommarhälsning

Finlands Synskadade är organisationstidning för Förbundet Finlands Svenska Synskadade. Tidningen utkommer med 10 nummer/år i svartskrift, punktskrift, på CD och som elektronisk version, se www.fss.fi/aktuellt/fs. Kan också fås som e-postbilaga. Årgång 101. Nummer 7/2012 utkommer 23.8, manusstopp 2.8.

Utgivare: Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf, Parisgränden 2 A 1, 00550 Helsingfors
Tfn 09-6962 300

Chefredaktör: Robin Sjöstrand

Tfn 09-6962 3017

e-post: robin.sjostrand@fss.fi

Meddelanden och annonser mottas av chefredaktören.

Prenumerationer och adressändringar:

FSS kansli, tfn 09-6962 300

e-post: kansliet@fss.fi

Pärmbild: Förbundsordförande Bengt Ahlvik seg-
rar i spjuttävlingen under friidrottstävlingarna.

Foto: Robin Sjöstrand

ISSN 0789-5739

Arkmedia, Vasa 2012

FS ska väcka känslor

Förbundet Finlands Svenska Synskadade r.f. svajar i förändringens vindar. Bara under det här året har fem nya ansikten dykt upp på kontoret och trots att tre av oss bara är vikarier så innebär det ändå en stor omställning här.

Vi är många nya som har en hel del att lära oss. Samtidigt är vi också många nya som inte har några förutfattade meningar om hur det alltid har varit. Det är ibland bra att en organisation får ta del av nya, friska tankar som inte "vet" att det inte går att göra på ett visst sätt. För ibland går det ändå.

Jag är själv ny på chefredaktörsposten, efter att Sofia gick på moderskapsledighet i slutet av maj. Intressebevakningsdelen är ny för mig, men när det gäller det journalistiska arbetet har jag erfarenhet från många olika tidningar och tidsskrifter.

Min första stora uppgift är att förnya tidningen Finlands Synskadade. I det här numret kommer ni att märka ett par små förändringar, men till hösten kommer tidningen att få ett helt nytt utseende, som förhoppningsvis kommer att göra FS mer tilltalande och läsarvänlig.

Som bekant gör jag ändå det här jobbet för er. Därför ber jag er att ta kontakt ifall

det finns något ni känner att jag borde skriva om. Jag kan inte lova att det alltid blir en artikel, men för min del är det bra att få reda på vad medlemmarna vill läsa om och också vem medlemmarna är.

Jag träffade en del av er på friidrottsdagarna i Vörå och för min del var det en lärorik helg på många sätt och vis. Nu hoppas jag att vi tillsammans ska kunna skapa en tidning som är intressant både för er och för utomstående.

Därför vill jag ha tips om allt kring synskadade. Jag vill höra om synskadade som inte låter sig hindras av sin synsvaghet. Jag vill höra om synskadade som upprepade gånger behandlats dåligt av myndigheter. Och jag vill höra om olika intressen som synskadade har, vare sig det är idrott, kultur eller att pyssla i trädgården.

Det finns en bra historia hos alla. Det är ingen skillnad om den känns trivial för dig. För någon annan kan det vara upplyftande eller upplysande att läsa just din historia. Bra historier väcker känslor, ibland glädje, ibland ilska, och de berör – det är viktigt.

De här historierna hoppas jag ska kunna bli en del av nya FS och förhoppningsvis också en del av det nya FSS.

Den slitna klyschan håller än: det viktigaste är att vara med

En vanlig artikel från en friidrottstävling börjar med att berätta om de mesta vinnarna i de största tävlingarna. Men inte den här. Den börjar i stället på en bänk bredvid idrottsplanen i Vörå. På bänken sitter helgens äldsta tävlarer, Sven Hästbacka från Terjärv. Han sitter där tillsammans med sin ledsagare Mikaela Löfbacka. Artikeln börjar just här, för på FSS friidrottstävlingar håller den slitna klyschan mer än väl – det viktigaste är inte att vinna, det är att vara med.

Text och foto: Robin Sjöstrand

– Nu ska vi ta dig till spjutkastningen, för nu ska du tävla, säger Mikaela och hjälper Sven upp.

De börjar långsamt gå mot spjutkastningsplatsen, där resten av tävlarna redan befinner sig. Från den stora samlingen idrottare hörs funktionären Johanna Suikkonens röst:

– Och så ska ni se till att värma upp armarna så att ni inte sträcker er! Och gör er redo för er tur, ropar hon ut bland tävlarna medan hon och några yngre funktionärer från samarbetsföreningen Vörå IF gör sig redo att mäta kasten.

När det blir Svens tur tar han plastspjutet i stadig hand och får iväg en båge på dryga fyra meter. Inte illa för en 90-åring!

Men det stora fokuset ligger inte vid vem som kastar längst. Att förbundsordförande Bengt Ahlvik tar sin tredje seger för dagen, med ett kast på över 20 meter, går ganska obemärkt förbi.

Istället är det betydligt mera aktivitet i diskussionerna som rör det dagliga livet,

både inom distriktsföreningarna och de som rör det personliga.

Under ett soltak sitter en grupp som verkar trivas i den svalkande skuggan. Det spelar ingen roll att de alla är från olika distriktsföreningar, de trivs tillsammans ändå. Olika dialekter blandas med varandra och bildar en enhet. FSS:s friidrottstävlingar är lika mycket vänskap som de är motion.

Men visst finns det de som tycker om själva tävlandet också. I damernas 1500 meter gång blir det en förkrossande seger signerad Ann-Britt Mattbäck från NÖSS. Hon går ifrån närmaste konkurrent redan från början och flyger fram de dryga tre och ett halvt varv som avverkas kring sportplanen. Tillsammans med ledsagande dottern Åsa Nordman visar Ann-Britt, som fyller 75 år i höst, en enastående kondition och skär mållinjen efter elva minuter och 28 sekunder. Att hon dessutom ställer upp i sju olika grenar under dagen är ingenting annat än imponerande.

■ Ann-Britt Mattbäck (t.v.), med dottern Åsa Nordman, vann damernas 1500 meter gång överlägset. Redan från början drog hon upp farten, som höll hela vägen.

■ Ålands Bern Löfman förlitade sig på sin egen stil i höjdhoppet. Det räckte till en tredje plats i resultatlistan med resultatet 85 centimeter.

På herrsidan finns det också ett par giganter. Som nämnt tog kastgrensspecialisten Bengt Ahlvik fyra segrar under dagen. Förutom spjut och slungboll kom det dessutom en första plats i kula och i stående längdhopp. Men ordföranden var fåordig om sina framgångar.

– Det är ju roligt att det går bra, säger han lakoniskt.

Vid höjdhoppet pågår provhoppning inför tävlingen. Harold Henriksson, Bern Löfman, Svante Liljeqvist och Anders Nyberg diskuterar bästa tekniken att ta sig över ribban utan ansats.

– Jag tänker inte slösa krafter på några provhopp, säger Svante och går och sätter

sig i väntan på den riktiga tävlingen. Harold har däremot svårare att lämna provhoppet därhän.

I vågskålen ligger ett dilemma om han ska hoppa med magen eller ryggen neråt.

– Jag ska försöka med att hoppa med ryggen före, säger han och testar fem, sex gånger.

Men något stämmer inte och Harold bestämmer sig sist och slutligen för att återgå till den bekanta rullstilen, som innebär att han går över ribban med magen neråt.

– Det är bäst att ta det säkra före det osäkra, säger han.

Bern å sin sida är säker på att det fungerar

bäst att hoppa bakåt – jämfota och med ryggen nedåt mot ribban. Det är också mellan de två stilarna som tävlingen slutligen avgörs.

Det visar sig att hjälpen som händerna ger när de sätts i madrassen då man kör rullstilen är ovärderlig. Harold vinner höjdhoppet med ett resultat på 95 centimeter, före Anders Nyberg på 90. Han använde sig av samma stil som Bern, men hade problem i ett moment.

– Rumpan tar i hela tiden, klagar NÖSS-hopparen åt funktionärerna efter att upprepade gånger försökt flytta hoppunkten längre från ribban.

Vädret gör sitt bästa för att hjälpa friidrottarna på traven. En nästintill molnfri himmel resulterar i en värme som är behaglig, men ändå inte kvävande och termometern står på knappa 20 grader. Under middagstid får deltagarna dessutom chansen att svalka sig i mattältet, eller åtminstone ta en stärkande kopp kaffe på maten.

Friidrottsdagen avslutas med stafett. 4 x 100 meter står på programmet och tre lag står på startlinjen för att göra upp om medaljerna. Men kampen blir inte särskilt lång eller spännande. NÖSS första lag med Mikaela och Alexandra Smeds, Anders Nyberg och Per Ahlstedt tar en överlägsen seger före VSS. Trea i mål är NÖSS andra lag.

När bussarna avgår tillbaka mot Norrvalla idrottscentrum är det ett gäng nöjda, men trötta, tävlande som sätter sig i dem. Några har vunnit, men alla har deltagit.

■ Sven Hästbacka tillsammans med funktionär Johanna Suikkonen (t.v.) och ledsagare Mikaela Löfbacka.

■ Solskyddet gav välbehövlig skugga och en möjlighet att utbyta historier för deltagarna i friidrotten.

■ Gun Fröberg från Åboland mäktade med ett kast över tio meter i slungbollen.

■ Mikaela Löfbacka berättade om sitt idrottande på sportplanen i Vörå.

En mästarinna som ledsagare

En äkta mästarinna fanns på planen när friidrottstävlingarna avgjordes på Vörå sportplan. Mikaela Löfbacka är nämligen finländsk mästarinna i 20 kilometer gång 2011. Vöråttejen har också bland annat deltagit i den årliga friidrottslandskampen med Sverige. Men i Vörå var hon på plats som ledsagare.

Text och foto: Robin Sjöstrand

Hur kommer det sig att du är här, på Vörå sportplan, just nu?

– Egentligen borde jag vara nere i Vanda på landsvägs-FM i gång för tillfället, men jag har slagit i knät och måste tyvärr vila. Och eftersom jag bor här i närheten så är det bättre att vara här och göra någonting än att ligga hemma och tycka synd om mig själv.

Hur illa ställt är det med ditt knä då?

– Som du ser kan jag röra mig ganska obe-

hindrat här. Men efter att jag har ansträngt mig så gör det ont. Därför vill jag veta vad det är förrän jag förstör hela min säsong.

Vad säger du om dagens tävlingar?

– Det är roligt att vara här. Man får en bredare syn på idrott och vad det innebär. I min värld är allting så resultatorienterat men här trivs alla med att bara vara med. Det märks att det är skönt för alla här att komma bort från vardagen och bara få umgås lite.

Planeringsgruppen väldigt nöjd med förbundstävlingarna

Arrangemanget av FSS förbundstävlingar i Vörå avlöpte smärtfritt. Vår föreningen Vasa Svenska Synskadade kunde på lördagkvällen se tillbaka på en mycket lyckad och händelserik helg där över ett års planer sattes i rullning.

Text och foto: Robin Sjöstrand

– Det har gått mycket bra, jag har ingenting att klaga på överhuvudtaget, säger distriktssekreterare Febe Mörk när hon står och tittar ut över aktiviteterna på Vörå sportplan.

Hon har, tillsammans med en planeringsgrupp och Tina Dunderfelt på FSS, planerat evenemanget. Det är ett arbete som har pågått länge.

– När jag tillträdde som distriktssekreterare förra våren fanns redan en pärm för tävlingarna i min hylla. Då var redan Furirbostället och Norrvalla bokad, säger hon. Det har varit ett tidskrävande arbete och Mörk erkänner att hennes vanliga arbete har fått stå till sidan ett tag.

– Men jag har tack och lov inte varit ensam. Tack och lov har de sju i arbetsgruppen och två tre andra personer varit med och ordnat allting.

Mörk vill speciellt rikta ett tack till Vörå IF och Kjell Backlund, samt till kocken Kenny Sundqvist som driver Furirbostället i Oravais där kvällsfesten hölls.

– De har varit suveräna. Kjell har ställt upp

■ Febe Mörk och Patrik Paulin var mycket nöjda med arrangemangen under veckoslutet.

under sin egen arbetstid och varit väldigt flexibel, och Kenny har mött oss med kaffe varje gång och varit öppen för alla våra förslag, säger hon.

I tävlingarna har hon hittat mycket nytt.

– Jag missade förbundstävlingarna förra sommaren, så det här är mina första tävlingar. Det har varit intressant att se nya grenar, som det speciella spjutet och slungbollen.

Under kvällsfesten överlämnade Mörk och Patrik Paulin, ordförande för arbetsgruppen, över en lycka till-gåva åt Västnylands Synskadade, som står som värdar 2013.

Allt för att få en lika lyckad helg också nästa år.

Stor dramatik i boccian

Årets upplaga av bocciaturneringen bjuder på spänning på alla håll och kanter. En slutstrid in på poängskillnad slutar ändå med ett domarmisstag och en helt ny utgång. Boccia är sporten där det händer.

Text och foto: Robin Sjöstrand

Det är upplagt för alla tiders spänning inför sista omgången av bocciaturneringen på Norrvalla i Vörå. Östnyland leder då serien efter att ha vunnit tre av sina matcher och förlorat en. Förlusten kom mot Åboland som är hack i häl på nylänningarna med två poäng färre och en match mindre spelad. Åboland har chansen att ta hem hela turneringssegern om man besegrar Västnyland med minst sex poäng i den sista matchen. De ledande östnylänningarna har spelat alla sina matcher och får titta på från sidan.

Och det börjar bra för åbolänningarna.

■ Gun Fröberg, Harold Henriksson och Margareta Söderblom ingick i det lag som hämtade hem bocciapokalen till Åboland.

Efter två av sex omgångar leder laget med 4–0 och det börjar lukta Åboseger i idrottshallen.

– Två poäng till, det är allt vi behöver, säger Åbolands Harold Henriksson tyst för sig själv inför den tredje omgången. Men då vaknar västnylänningarna till liv och börjar ge motstånd. De plockar poäng efter poäng och närmar sig med stormsteg, medan åbolänningarnas kast blir snedare och snedare.

När matchen är slut har åbolänningarna ändå vunnit, men slutsiffrorna skrivs 5–4 och därmed räcker inte poängen till för en turneringsseger.

Men som en sista ödets nyck upptäcker domarna att någonting inte står rätt till i poängräkningen. Resultatet i matchen mellan Östnyland och Västnyland har blivit omsvängt och plötsligt faller Östnyland ner till en fjärde plats, medan Åboland tar hem segern före NÖSS och Västnyland.

– Vi skämtade om att vi skulle vinna när vi åkte upp hit och nu gjorde vi det. Förra året förlorade vi med bara några poäng så det var vår tur nu, säger Harold

Tillsammans med lagkamraterna Margareta Söderblom och Gun Fröberg får Harold

- Domarnas roll är oerhört viktig inom boccian. Utan dem fungerar inte spelet.

lyfta pokalen på prisutdelningen under lördagen.

Stina Roms, lagkapten för Östnyland, som förlorade segern i och med att domarmissaget upptäcktes är ändå nöjd med tävlingen ändå och ser till att framhålla att boccia är en sport där man behöver mycket tur.

– Vi har inte spelat spelet sedan vi deltog för två år sedan, säger hon och skrattar. Under dagen sker många gliringar lagen emellan, om vem som vinner över vem, och vem som vann förra året och året före det. För det är just vad boccian handlar om. Trots att det är en tävling är det också ett spel bland vänner. Ett spel där det är roligt att gnabbas och retas lite. Och ibland vara lite sur på domaren.

– Jag förstår fortfarande inte vad som

hände i vår första match mot Vasa, säger Harold.

– Den vita bollen åkte ut från spelplanen men den flyttades inte in till mitten. Istället fick andra laget kasta den vita bollen, säger han.

Den inlånade domaren Martti Kujanpää får reda ut situationen.

– Om inledningskastet kastas ut från spelplanen går kastet över till det andra laget, som inom sitt eget lag får välja vem som inleder spelet, säger han.

Oberoende hur det var med den situationen, får ändå åbolänningarna sin vinst. Och champagneflaskan som togs med till Vörrå just för en eventuell vinst, den får laget korka tillsammans.

- Kanonsaluten som de österbottniska soldaterna avfyra var riktigt öronbedövande. Röken

Tillbaka till 1700-talet på

Det ligger en brödbit, ett kuvertbröd, på tallriken innan middagen. Den ligger inte där för att du ska äta den. Nej, den är till för att torka av dina medhavda bestick på efter måltiden. Varför? För att du

är på 1700-talsmiddag naturligtvis.
 – Hur många av er har vänt på besticken?
 Är det första som köksmästare Kenny Sundqvist frågar när han ska presentera kvällens tema.

kommer från svartkrutet som användes.

■ Kenny Sundqvist i full färd med att dela upp den helstekta grisen, som var stekt till fulländning.

■ Hästen Ylve var ett trevligt tillskott bland middagsbesökarna och fick mycket uppmärksamhet.

Furirboställets middag

Text och foto: Robin Sjöstrand

Gaffeln ligger nämligen med taggarna mot bordet och kniven med eggen mot tallriken. Men det ska vara så. På 1700-talet.

– Det har att göra med att man inte vill

förarga sina bordsgrannar genom att rikta potentiella vapen mot dem. Etikett är väldigt viktigt här på 1700-talet och ni vill inte förolämpa era bordsgrannar, för då kanske han tror att ni tycker han är en

■ Ann-Britt Mattbäck fick för NÖSS räkning motta Kalles pokal, för flest starter under friidrottstävlingarna. Pokalen stannar hos NÖSS för all framtid efter sju raka segrar.

dålig krigsstrateg, säger Sundqvist. Platsen är Furirbostället i Oravais och middagen avrundar hela förbundstävlingshelgen.

Köksmästare Sundqvist är i sitt esse. Han har precis grillat en hel gris på spett och nu är det dags för ordningsregler.

– Ni får bara ett glas. Mamsellerna har rengöringskärl som ni kan rengöra glaset när ni byter dryck. Och ni har väl inte ätit upp brödet på tallriken, det är till för att torka av besticken med efter ni är klara. Att äta upp det är bland det mest oförskämda man kan göra, säger han.

Ett drygt dussin människor skrattar lite generat år den tomma tallriken framför sig.

Den avslutande middagen har precis kommit igång. När gästerna anlände för en stund sedan möttes de av österbottniska soldater, som välkomnade besökarna med militärmusik på flöjt och trumma.

När alla hade satt sig till bords bjöd soldaterna dessutom på en salut. Eller egentligen två. Först laddades musköterna och soldaterna avfyra en egen salut, och strax därefter avfyrades också kanonen till gästernas ära. Speciellt den senare nämnda smällde mycket högt, både i decibel och i underhållningsvärde.

Middagen serveras på ett bufféliknande sätt. Allting – från förrätt till efterrätt

– läggs på bordet samtidigt. Där finns den helstekta grisen, kardemummapotatis, kalvdans, syltlök, oliver och äppelmos i en enda salig röra. Men det fungerar!

Och som Sundqvist påpekar:

– Det är egentligen precis samma sak som när finländare går på buffé på Sverigebåtar. Lassa allt på en tallrik bara!

Med en välfylld mage får sedan gästerna ta del av prisutdelning efter helgens prestationer. Boccialaget får motta sin pokal, och NÖSS får motta Kalles pokal. Sedan får alla deltagare dessutom en medalj som tack för att de deltagit i tävlingarna. Också arbetsgruppen, Febe Mörk och Tina Dunderfelt tackas för sina insatser för att

helgen skulle bli av. Dessutom avtackas också Kjell Backlund från Vörå IF och kocken, Kenny Sundqvist, med blommor.

Runt borden fortsätter diskussionerna och det är bara till viss del myggen som kan rå på den goda stämningen. Välbelåtna suckar från övermätta magar som fylls på med choklad och avec hörs från alla håll och kanter.

Kvällen avrundas med folkmusik av duon "Som folk". De två glada flickorna spelar fiol, gitarr och mandolin och framför vackra traditionella sånger som klingar ut i den ljusa österbottniska sommarnatten.

■ Mamsellerna bjöd på snaps och salta kringlor till förrätt åt gästerna. Snapsen var en egen kryddblandning som smakade mycket fräscht.

■ Håkan Ström vid rullstolsrampen som leder ner i vattnet vid Ekvalla simstrand.

Simma obehindrat på Ekvalla i sommar

För vissa kan en dag på stranden kännas som ett, om inte ouppnåeligt så åtminstone svåruppnåeligt mål. Men på Ekvalla simstrand precis utanför Åbo finns möjlighet för en hinderfri varm och solig dag för hela familjen.

Text och foto: Robin Sjöstrand

Termometern i bilen visar fjorton grader när vi rullar in på Ekvallas parkeringsplats. Trots ett strålande solsken visar sig inte Finlands enda hinderfria strand från sin bästa sida. En kall blåst ligger på och vattentemperaturen är så låg att ingen ens har brytt sig om att skriva upp den på den vita tavla som vanligtvis ger den informationen.

Håkan Ström har varit vänlig nog att åka med mig ut till simstranden för att kontrollera om den håller måttet. Till vardags är han viceordförande i Åbolands synskadade och synskadad sedan fyra år tillbaka. Platsen gör åtminstone skäl för sitt namn. Redan vid parkeringsområdet omringas besökaren av stora, mäktiga ekar som prasslar rofyllt i vinden. Det är i början av juni och bladen har kvar en ljusgrön nyans av våren. När högsommarvärmen kommer i juli lär de stå i all sin mörkgröna prakt och vaka över det lummiga området med sina höga kronor.

– Hela tio parkeringsplatser för handikappade! Det är fint, utbrister Håkan och tar

mig ur mina ekdrömmar – här är det rakt på sak som gäller.

Nästa sak han lägger märke till är en informationstavla över området.

– Bra, det finns en karta så man får en tydlig översikt. De enda minusen jag kan komma på är att texten är något liten och att det inte finns någon information på svenska, säger han.

Men allting finns utmärkt på kartan. Duschar, omklädningsrum, badramp, träningsmaskiner och volleybollplan. År 2006 fick Ekvalla statusen som hinderfri simstrand. Till dags dato är det, om inte Finlands enda, så åtminstone Finlands enda marknadsförda simstrand för funktionshindrade. Vi går ner till stranden längs en cementerad gång anpassad för rullstolar. Gångbanan har dessutom en skarpt markerad kant som passar bra för personer med käpp.

Själva stranden är riktigt trevlig, trots att den vätter mot öster. En drygt hundra meter lång sandstrand står för dagen tom, sånär som på två livvakter som inte har

■ Duscharna som finns vid Ekvalla får godkänt. De är tillräckligt rymliga för rullstolar och det finns räcken längs väggarna för ett säkert grepp.

särskilt mycket att göra. Men under de heta sensomardagarna som nalkas finns det tydlig potential för trevliga stranddagar.

– Rullstolsbundna har visserligen ingen möjlighet att ta sig runt i sanden, men de kommer i alla fall ner i vattnet här, säger Håkan och nickar mot rampen – förlängningen av gångbanan – som leder rakt ner i det iskalla vattnet.

Förutom att rullstolsbundna kan ta sig ner i vattnet finns även ett inhängnat område att simma på för synskadade.

Just nu hörs inga ljud ur vattnet, men det finns ljudfyrrar som vid behov kan aktiveras av livvakterna. Det hjälper synskadade med navigeringen i vattnet. I det inhäng-

nade området går inte vattendjupet över en och en halv meter, för att öka trygghetskänslan.

– Jag måste säga att jag är ganska imponerad. Jag hade hört talas om den här stranden, men inte tänkt så mycket på den. Men det här är ju riktigt bra, säger Håkan.

Han bestämmer sig för att fråga livvakterna mera om stranden, men de är inte särskilt generösa när det gäller mer information om tillgängligheten.

– Vi får inte uttala oss i pressen. Vill ni veta något får ni ringa vår chef, säger en av flickorna och tittar bort.

Vi får gå på upptäcktsfärd själva istället. Duscharna och omklädningsrummen är

Ekvalla i korthet

- Anpassad simstrand för funktionshindrade
- Övervakad av livvakter hela sommaren
- Erbjuder bra parkering
- Faciliteterna är fräscha och i bra skick
- Är ljudfyrarna inte på? Be livvakterna slå på dem

anpassade för handikappade, med stora ytor för rullstolar och handtag att ta tag i. Ramper leder upp till och ner från byggnaden som innehåller duscharna, omklädningsrummen, toaletterna och ett café, som åtminstone ännu är stängt. Området är inte bara anpassat för funktionshindrade, utan också för barnfamiljer. Det finns en lekpark, volleybollplaner, ett utepingisbord och en lummig skog att springa i. Området är idealt att tillbringa en varm sommardag på – gärna med familjen och många vänner.

Ön som stranden ligger på ligger ungefär 15 minuter från Åbo centrum och bussförbindelserna är bra, speciellt dagtid. Vare sig du bor i Åbo eller bara är på besök är det värt att besöka Ekvalla.

- Synd bara att caféet är stängt, det hade smakat med en kaffe, säger Håkan när vi styr stegen tillbaka mot bilen.
- Jag får helt enkelt lov att komma tillbaka när det är varmare. Och det lär bli fler än en gång, säger han och ler.

■ Sandstranden sträcker sig några hundra meter.

■ Vid parkeringen finns en synskadevänlig karta över området.

Aktuellt

Ministerarbetsgruppen gav anvisningar för beredningen av servicestrukturreformen

Social- och hälsovårdspolitiska ministerarbetsgruppen gav torsdagen den 31 maj anvisningar för det fortsatta beredningsarbetet med servicestrukturreformen.

Ministerarbetsgruppen granskade vid sitt möte alternativa modeller för hur servicestrukturen för den offentliga social- och hälsovården kunde se ut i framtiden. Modellerna har arbetats fram av social- och hälsovårdsministeriets arbetsgrupp som hade i uppgift att lämna sin mellanrapport före utgången av maj. Arbetet hänförs till regeringens kommunreform.

Som grund för det fortsatta arbetet valde ministerarbetsgruppen en modell enligt vilken kommunerna eller social- och hälsovårdsområdena ansvarar för ordnandet av servicen på en bredare basnivå inklusive en betydande del av sjukhusvården. Specialupptagningsområdenas roll ska redas ut under det fortsatta beredningsarbetet.

Beslutet om kommunstrukturen avgör hur många social- och hälsovårdsområden som behövs utöver starka baskommuner. Arbetsgruppen bör i sitt fortsatta beredningsarbete ta de regionala särdragen och kommunreformens tidtabell i beaktande.

Social- och hälsovården bör i fortsättningen ordnas inom tillräckligt stora helheter. Annars kan inte den offentliga social- och hälsovårdens framtid tryggas. Det är också viktigt att samma anordnare

är ansvariga för både social- och hälsovården.

Inom ramen för servicestrukturen som uppstår på basis av de nya baskommunerna är kommunerna ansvariga för finansieringen och organiseringen av social- och hälsovården enligt regeringsprogrammet.

Arbetet fortsätter i enlighet med regeringens linjedragningar

Regeringen behandlar servicestrukturreformen i samband med kommunreformen tisdagen den 5 juni.

Social- och hälsovårdsministeriets arbetsgrupp preciserar sitt förslag på basis av ministerarbetsgruppens linjedragningar före midsommar. Arbetsgruppen ska presentera ett förslag till social- och hälsovårdens servicestruktur före årsskiftet.

En reform av kommun- och servicestrukturen bereds eftersom små kommuner har problem att klara av basuppgifterna, befolkningens hälsoskillnader har ökat och basservicen har försvagats.

Tillgången till och kvaliteten på servicen varierar olika områden emellan eftersom kommunerna har väldigt olika resurser. Situationen blir märkbart svårare då befolkningen åldras och andelen personer i arbetsför ålder minskar. Servicen bör ordnas på ett slagkraftigare och effektivare sätt.

Källa: Social- och hälsovårdsministeriet

EU utser årets mest tillgängliga stad i Europa

För tredje året är det dags för EU-tävlingen Access City Award. Det är ett årligt pris för att erkänna och belöna städer som ger alla – särskilt personer med funktionshinder – en tillgänglig miljö. Priset är en del av EU:s ökade insatser för att skapa ett hinderfritt Europa – bättre tillgänglighet i städerna kommer att ge bestående ekonomiska och sociala fördelar.

– Tävligen lyfter fram de städer, som visar hur stadsmiljöer kan göras tillgängliga. Genom att dela med sig av sina erfarenheter av en lyckad satsning kan den vinnande staden inspirera andra städer i hela Europa, säger EU-kommissionär Viviane Reding.

Förra året vann Salzburg i Österrike den prestigefyllda titeln och första året tävlingen ordnades fick spanska Avila motta priset. Det återstår att se om någon finländsk stad kommer att delta i tävlingen. Sista datum för anmälningar är 5 september.

Vinnaren i tävlingen kommer att utses under december månad. Kriterierna är

att staden har genomfört tillgängligheten konsekvent och systematiskt, både när det gäller varor, tjänster och infrastruktur.

De deltagande städerna förväntas också ta med funktionshindrade och deras representativa organ med i utformningen och genomförandet av den tillgängliga staden.

Prisceremonin äger rum i samband med Europeiska handikappdagen den 3–4 december 2012 i Bryssel.

Källa: ec.europa.eu

Finländsk mobilapplikation underlättar livet för synskadade

Finländska MIPSoft har utvecklat en applikation för mobiltelefoner som erbjuder nya sätt för synskadade att observera miljön.

Blind Square har precis släppts för iPhone och iPad och applikationen kombinerar platsuppgifter, talsyntes och ett antal öppna datakällor. Talsyntesen stöder finska, svenska och engelska.

Med hjälp av BlindSquaren kan en synskadad höra nuvarande adress, närmaste

korsning. Den fungerar också som kompass och kan berätta avståndet till närliggande restauranger, butiker och andra tjänster.

Appen kan även vägleda dig till önskad destination, eller att stiga av bussen vid önskad hållplats.

Applikationen är utvecklad av MIPSoft i samarbete med Synskadades Centralförbund. I testerna har blinda personer från bland annat USA och Australien deltagit.

FPA utreder vem som har rätt till folkpension

Under sommarens lopp utreder FPA ungefär 5 700 personers rätt till folkpension. Även om ingen ännu ansökt om pensionen skulle de här personerna kunna ha rätt till en liten folkpension eftersom de inte får så mycket i arbetspension. De som fyllt 65 år kan nu ansöka om folkpension genom att ringa servicenumret eller genom att gå till FPA-byrån.

Personer som har en liten arbetspension förstår inte alltid att ansöka om folkpension som ett komplement till arbetspensionen, även om de skulle ha rätt till folkpension.

I bland blir ansökan ogjord, då ålderspensionen enligt arbetspensionslagarna kan börja redan vid 63 år och ålderspensionen enligt folkpensionslagen först vid 65 års ålder.

FPA gör varje år en datakörning och försöker hitta personer med en liten arbetspension, som skulle kunna ha rätt till

folkpension. I årets datakörning i maj hittades ungefär 5 700 personer.

FPA utreder nu noggrannare dessa personers situationen i enlighet med registeruppgifterna. Personerna kommer att få en uppmaning om att fylla i ansökan, för i FPA:s register finns inte uppgifter om alla pensioner från utlandet.

Nytt är att personer som fyllt 65 år kan ansöka om ålderspension enligt folkpensionslagen muntligt, endera genom att ringa FPA:s servicenummer eller genom att gå till FPA-byrån. Ålderspension kan sökas också via e-tjänsten genom att logga in med nätbankskoderna (www.fpa.fi/etjanst). Däremot måste personer som vill ansöka om sjukpension eller arbetslöshetspension fylla i blanketten som kommer med brevet från FPA. Den retroaktiva ansökningstiden för folkpension är sex månader.

Källa: fpa.fi

Ledsagare gratis på friidrotts-EM

I slutet av juni är det dags för friidrotts-EM i Helsingfors. För de synskadade som vill njuta av stämningen på Olympiastadion när 1600 idrottare från 50 länder gör upp om medaljerna finns goda möjligheter. Ledsagare har fritt inträde tillsammans med en synskadad eller rullstolsbunden och platser finns på B-läktaren.

Dessa biljetter måste köpas antingen på plats eller från en biljettjänst och möjligheten gäller alltså inte biljetter som inhandlas på nätet.

Tilläggsinformation om tävlingarna hittas på webbsidan www.helsinki2012.fi.

ANNONS

Grundkurs för synskadade - tvådelad

FPA kursnummer 432225

Ordnas av: Förbundet Finlands Svenska Synskadade r.f.

Plats: Folkhälsan Norrvalla, Vörå

Tid: 15.10.2012 – 20.10.2012

19.11.2012 – 23.11.2012

Antal platser: 10

Sista anmälningdag: 14.9 2012

Kursen är avsedd för vuxna synskadade eller personer som en längre tid varit synskadad, men inte tidigare deltagit i motsvarande kurs. Deltagarna har behov av att få insikt om sin situation, både tanke- och känslomässigt. Dessutom behövs information om ögonsjukdomen eller -skadan; hur återskapa en så självständig vardag som möjligt. Kursen ger möjlighet att komma vidare i anpassningsprocessen. Både personer i och utanför arbetslivet kan delta i kursen.

Målet är att öka deltagarnas förmåga att leva ett så självständigt liv som möjligt, trots synskadan. Målet är att stöda deltagarna i anpassningen till de förändringar som synskadan medför, genom kunskap om synskadan samt ge insikt i kompenserande färdigheter samt hitta de rätta tekniska lösningarna.

Programmet består av bl.a.

- Information om synskador.
- Sociala rättigheter och social service.
- Introduktion och användning av hjälpmedel.
- Förflyttning och orientering i omgivningen.
- Aktiviteter i det dagliga livet.
- Grunderna i punktskrift mm.

För mera information kontakta rehabiliteringsrådgivare Ulla-Britt Ingman 050-561 2950 eller Frank Fellman 040-511 33 45

Aktuellt i distriktet

Vasa Svenska Synskadade r.f.

MEDLEMSTRÄFF I AUGUSTI:

Sommarens medlemsträff ordnas i samarbete med Sideby församling. Vi åker till församlingens lägergård Jonnsborg i Sideby onsdag 29.8 kl.11-16. Buss från Lyktan. Program, lunch, kaffe och gemenskap. Lägergården ligger vackert vid havet i Sideby. (<http://www.lappfjard-kristinestads-forsamling.fi/?jonnsborgs-laegergaard.htm/>) Anmälan och mera info från kansliet under augusti månad, senast 21.8.

TACK!

Styrelsen, arbetsgruppen och Febe vill tacka er alla som deltog i FSS friidrotts- och bocciamästerskap i Vörå 8-10.6! Stort tack också till våra samarbetspartners vid Folkhälsan Norrvalla, Vörå idrottsförening och Kenny Sundqvist på Furirbostället i Oravais för ett gott samarbete! Ni är guld värda!

Tack också till Folkhälsans resurspoolare för all hjälp på idrottsplanen!

Vi ser musikalen "Kristina från Duvemåla" 15 - 16.9 på Svenska Teatern i Helsingfors. Researrangör är Ekmans bussar. Start från Lyktan ca kl.8.30, föreställning kl.18.30. Övernattning och frukost på hotell Marski. Hemfärd kl.12 på söndagen. Resan är fullbokad!

Om du har överlops vita käppar eller andra hjälpmedel som du inte använder mera får du skänka dem till oss i Vasa. Vi skickar dem sen vidare till vår fadderbarnsverksamhet, Blidskolan i Lushoto, Tanzania. Barnen där har inga som helst hjälpmedel att tillgå. Ta kontakt med Febe under kontorstid för mera info.

Följ med infon i föreningsspalten i VBL och Sydösterbotten.

Distriktssekreterare Febe Mörk är på semester 18.6 - 31.7 och då är verksamhetscentret på Skolhusgatan 40 stängd.

Alla anmälningar görs till distriktssekreterare Febe Mörk på tfn 06-317 0654 eller 045-321 3320 må-to kl.9-11 eller per e-post: vasasynskadade@netikka.fi. Kansliet är öppet må-to kl.9-14.

Styrelsen och Febe vill önska alla läsare en riktigt skön, varm och avkopplande sommar!

Svenska synskadade i Mellersta Nyland r.f.

Vattengympan börjar den 24 augusti. På hösten ryms det nya simmare med i gruppen. Anmäl dig till kansliet!

Den 25.8 gör vi en utfärd till Borgå med

J.L. Runeberg och kommer tillbaka med abonnerad buss via Brunbergs "godisbutik". Resan kostar 20euro . Resan är fullbokad, men vi har en kölista.

Vi har fått ett antal talande personvågar. Om du önskar en våg meddela kansliet senast 3.9.

Kansliet håller sommarstängt 11.6–20.8. Första måndagsträffen är 20.8 kl.13 då diskuterar vi sommarminnen.

Styrelsen och Barbro önskar alla medlemmar en skön sommar!

Mera om vårt program finns på de kommande medlemsbanden, så lyssna på dem!

Vi träffas på Hörnan!

Kansliets öppethållningstider är:
må-ti 9.30 – 13.30
Tel. 09-612 1779

Norra Österbottens Svenska Synskadade r.f.

Sommaren är här och vi har även i år förhandsbokat biljetter till en sommartheater! Vi tar del av Pedersöre Teaters pjäs "Bröderna Brännbackas bravader", onsdagen 4.7 kl 19.

Teatern, en hejdlös fars, är skriven av Thomas Krantz, regi: Kristian Snellman, musik: Steven Långs. Föreställningen spelas på Åliden i Purmo och den syntolkas. Anmälningar och mera info från Fyren, tel 7234 880 / 050-3795 658

Kansliet är sommarstängt under tiden 9.7 - 13.8.2012. Ordförande Ann-Britt Mattbäck tar emot telefonsamtal under tiden.

Vi inleder höstterminen med en dagsutfärd till Strömsö i Västervik utanför Vasa, preliminärt datum är onsdagen den 5 september.

Vi får se hur de uppskattade tv-programmen görs och träffa de som medverkar, se på arbetsdemonstrationer och gå på guidad rundtur på området.

Det finns också en utställning där de bästa produkterna från Strömsö presenteras. Vi inleder dagen med lunch vid Restaurang Nabben i Maxmo skärgård. Närmare info på medlemsbandet.

Vi önskar alla läsare soliga och sköna somardagar, njut av allt det fina som sommaren har att bjuda på. Brunbrända och med förnyade krafter träffas vi till höstens aktiviteter.

hälsar NÖSS styrelse och Ann-Sofie på Fyren.

OBSERVERA! EXTRA FÖRENINGSMÖTE I AUGUSTI!

Norra Österbottens Svenska Synskadade r.f. kallar sina medlemmar till ett extra föreningsmöte tisdagen 28.8.2012 kl. 18.30 på verksamhetscentret "Fyren", Otto Malmsgatan 9 A 21 i Jakobstad.

Vid det extra föreningsmötet behandlas §7 i föreningens stadgar.
Välkomna!

Svenska Synskadade i Västnyland r.f.

Du har väl anmält Dig till årets sommarresa som blir en heldagsutfärd onsdagen den 11 juli 2012?

Dagen har rubriken 'känn din hembygds historia' och blir en bruksrunda till Svartå -, Antskog - och Fiskars bruk.

I samband med lunchen i Kopparsmedjan kan deltagare besöka utställningar och göra inköp i Fiskars.

Resan fortsätter till Åminnefors järnbruk och Billnäs bruk. Guide medföljer från Karis.

Resan kostar 25 euro per deltagare.

Bussen startar från

Hangö busstation kl. 8.30

Ekenäs busstation kl. 9.00

Karis busstation kl. 9.20

Buss från Ingå, Dal kl. 9.15

Anmälan senast torsdagen den 28 juni 2012 till Eeva Hanner tfn 050-595 4946 eller till Birgitta Nordström tfn 019-231 118 eller 044-336 8060.

Välkommen med på resa!

Onsdagen den 19 september kl. 15.00 inbjuder vi till en träff för våra stödjande medlemmar i Lyan på Prästängsgatan 12 i Ekenäs. Boka dagen redan nu.

Se närmare information i nästa nummer av FS som utkommer den 23 augusti 2012. Styrelsen önskar Dig välkommen!

Medlemskap i Västnyland:

Önskar Du bli medlem i föreningen Svenska synskadade i Västnyland rf?

Kontakta då rehabiliteringsrådgivare Britta Nyberg på tfn 050-561 2951

Ålands Synskadade r.f.

God dag!

Sommaren är äntligen här och just nu har föreningen mest syntolkade tillställningar på gång. Vi har en teaterföreställning planerad på Stadshuset men mer information om den kommer senare. Syntolkningen av fotbollsmatcherna fortsätter som vanligt, lyssna på taltidningen och medlemsbandet så får du mer information om tid och plats.

Semester

Fredagen den 22 juni är min sista arbetsdag innan jag går på semester och sedan blir jag, föreningens organisationssekreterare Erika Strömberg-Jansson föräldraledig för en tid framåt. Jag vill tacka alla kollegor och alla våra medlemmar för en jätte fin tid tillsammans. Eftersom jag är stödjande medlem i föreningen så har jag planerat att ibland komma med på era träffar, och jag hoppas även att ni alla får en riktigt fin sommar, så ses vi igen.

Min vikarie heter Camilla Mattsson och hon börjar arbeta i augusti och kommer att informera mera om sig själv och om sina arbetstider när hon börjar. Camilla når ni sedan på samma telefonnummer som jag alltid haft, det vill säga 04573438950, och hon kommer även att ha samma kontaktuppgifter som jag haft gällande e-post och annat.

Ha det riktigt bra allihopa tills vi ses igen! Tacksamma hälsningar från Erika på Ålands Synskadade.

Åbolands Synskadade r.f.

Teaterbåten

Teaterresan till Raseborgs sommar-teater är 21.7. Där ser vi musikalen "Teaterbåten". Vi reser tillsammans med Hørselskadade i Åboland.

Deltagaravgiften är 60,- euro för medlemmar och 65,- euro för icke-medlemmar, resten subventioneras av föreningen. Resan, måltid i Ekenäs på restaurang GH, teaterbiljett och kaffe i pausen ingår i priset.

Teatern börjar kl.17.00. Bussen startar

från Åbo kl.11.30, den är i Pargas kl.12 och vid Kimito Arkadia ungefär kl.13.10.

Anmäl dig till någon av följande personer före 10 juli:

Marita Andersson telefon 0400654018 eller

Gun Fröberg telefon 0408336630 eller Birgitta Storbacka telefon 0405867179.

Med glada sommarhälsningar till alla läsare från styrelsen!

ANNONS

KOM MED PÅ FSS UNGDOMSVECKOSLUT!

Vi planerar att ordna ett friluft-/rekreationsveckoslut för ungdomar 28 – 30.9.2012 vid Söderudden i Korsholms skärgård utanför Vasa.

Här är några plock ur programmet: föreläsning, hantverk, matlagning, fysiska aktiviteter, bastu, kvällsprogram med syn-tolkad film, god mat och givetvis trevlig samvaro. Subventionerad deltagaravgift är 30,- €/person.

Närmare information senare, men pricka redan nu in datumet i almanackan. Anmäl dig till Ann-Sofie Grankulla tfn 06-7234 880 / 050-3795 658.

Välkomna med!

**FSSkansliärstängt
mellan 2 juli och
5 augusti. Vi hörs
igen i höst!**

Ha en skön sommar!

önskar hela FSS personal